

[Vesterager.]

nedlægge Skoleembeder, og jeg tror ikke, det betyder saa meget, som man vil gøre det til.

Vi maa nu se Tiden an og forhandle os til Rette i Udvalget, og jeg er villig til at gaa ind i en Forhandling for at finde en Form, hvorved vi kan faa Lærertallet sat ned, saa det bliver rimeligt. Men jeg vil ikke være med til at skære det saa voldsomt ned, at der ikke skal gives Adgang til at uddanne flere, end der lige akkurat er Brug for; thi det kan føre til, at vi kan komme til at ansætte Folk, som vi ikke er tjent med, i Skolens Tjeneste.

Axel Dam: Efter de nu fremkomne Udtalelser skal jeg ikke gentage det Spørgsmaal, jeg stillede til den højtærede Minister, men frafalder at faa nærmere Svar paa det. Derimod vil jeg gerne stille et andet Spørgsmaal, saavel til den højtærede Undervisningsminister som til andre, der har med disse Sager at gøre.

Det blev nævnt af Undervisningsministeren, at disse private Undervisningsanstalter — og det gælder ikke blot Seminarier, men ogsaa Højskoler, Realskoler eller lignende — havde Statsanerkendelse og Statstilskud; det var privilegerede, monopoliserede Anstalter. Og det er de jo ogsaa, man maa, for at kunne overtage dem, være i Besiddelse af Kapital for at kunne købe dem. Det er med andre Ord en Erkendelse af, at de Begunstigelser, Staten tildeler, de sælges til den næste, saaledes at man altsaa kan købe Statstilskud. Man ser jo ogsaa, der averteres i Bladene med: „Realskole med Dimissionsret til Salg“. Den Ret, man har faaet, den sælger man altsaa, og den næste skal betale, hvorved det altsaa ophører med at være Statstilskud til Skolen, men bliver et Statstilskud til den forhenværende Ejer, der nu er Sælger. Jeg vil gerne henlede Opmærksomheden paa dette Spørgsmaal og se at faa Politikerne til at finde en Ordning, hvorved man kan undgaa dette, som vi vistnok fra alle Sider anser for uheldigt og urigtigt, at der skal kunne handles med Monopolerne.

Undervisningsministeren (Borgbjerg):

Det Forhold, som det ærede Medlem Hr. Axel Dam nu pegede paa, er selvfølgelig meget uheldigt. Men det følger let med hele Ordningen med Statstilskud, faste Statstilskud, stadig stigende Statstilskud. Det er imidlertid et Forhold, man maa være opmærksom paa, ogsaa fra deres

Side, som altid forlanger saa store Statstilskud til private Virksomheder i Strid med Friskoletankens oprindelige Idé. Jeg har for vist over 20 Aar siden udtalt min nærmere Opfattelse. Det ærede Medlem Hr. Axel Dam har fuldkommen Ret i, at her er et Spørgsmaal, som bør nøje overvejes, om det er muligt at finde en Udvej til at forhindre saadanne Misbrug. Vi kender jo noget lignende fra Apotekervæsenet, her er vist gjort noget for at udelukke Misbrug. Om der er Mulighed for paa andre Omraader at forhindre saadanne Misbrug, en saadan Slags Kapitalisering af Statsstøtten o. s. v., kan jeg ikke udtale mig om i Øjeblikket, men det er et Spørgsmaal, der fortjener Overvejelse.

Jeg kan sige til det ærede Medlem Hr. Axel Dam, der ganske vist frafaldt Spørgsmaalet, ligesom til det ærede Medlem Hr. Vesterager, at jeg selvfølgelig ikke burde have nævnt noget Navn, fordi der, som det ærede Medlem Hr. Axel Dam meget rigtigt sagde, ikke er sluttet nogen Overenskomst. Saa vi staar fuldkommen frit i Udvalget. Jeg burde have sagt et københavnsk Seminarium.

Til det ærede Medlem Hr. Søren P. Larsen, der paa en Maade bebrejdede mig, at jeg ikke rørte ved Spørgsmaalet om administrativ Bemyndigelse til Nedlæggelse, skal jeg kun svare, at jeg i min Forelæggelsestale sagde, at jeg gerne vilde forhandle hele dette Spørgsmaal med Udvalget. Jeg tror, jeg kan indskrænke mig dertil. Jeg vil kun gøre opmærksom paa, at det er ikke noget fuldkommen uhørt at nedlægge private Seminarier administrativt; det er sket flere Gange her i Landet. Der er sket administrative Nedlæggelser af Nexø Seminarium, af Hjørring Seminarium; det var private Seminarier, og begge blev nedlagt administrativt. Men jeg er, som sagt, rede til at gøre nærmere Rede derfor i Udvalget og forhandle derom.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling

vedtoges uden Afstemning.

Vilhelm Rasmussen: Jeg tillader mig at foreslaa, at Lovforslaget henvises til et Udvalg paa 15 Medlemmer.

Uden Forhandling eller Afstemning *vedtoges dette Forslag.*